

[Total No. of Pages : 4]

CAB0100067611202

First B.A.M.S. (2021) Examination, Summer - 2023 (Phase - III)
SANSKRITAM EVUM AYURVED ITIHAS - I

Total Duration : Section A+B = 3 Hours

Section B Marks : 80

SECTION - B

- Instructions :**
- 1) Use **black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for section B.

2. लघुत्तरी प्रश्न : (Short Answer Questions)

[8 × 5 = 40]

- a) अधोदत्तानां पदानां सन्धिं छित्वा वा योजयित्वा लिखत।
 - i) रागादि
 - ii) क्वचित् + धर्मः
 - iii) निः + सार
 - iv) विष्णुस्त्राता
 - v) द्रव्याणि + उपस्थाता
- b) अधोदत्तानां पदानां विग्रहवाक्यं समस्तपदं वा लिखत।
 - i) पञ्चतन्त्रम्
 - ii) कृष्णस्य समीपम्
 - iii) न सत्यः
 - iv) लम्बोदरः
 - v) ज्वराय हितम्

CAB0100067611202

- c) अधोदत्तैः अव्ययपदैः रिक्तस्थानम् पूरयत्।
(खलु, यथा - तथा, च, विना, इति)
- वायुः पित्तं कफः त्रयो दोषाः।
 - न हि तोयात् वृत्तिः स्वस्थस्य व्याधितस्य वा।
 - भूमिः तोयम्।
 - शरीरमाद्यं धर्मसाधनम्।
 - प्रथमोऽध्यायः।
- d) शब्दरूपाणि लिखत।
- धमन्यै
 - मात्रा
 - एतस्य
 - भिषजे
 - कलायाम्
- e) उपसर्गाः स्व-वाक्येषु योजयत्।
- अधि
 - परि
 - प्र
 - अनु
 - निस्
- f) अधोदत्तैः (स्व) वाक्येषु योजयत।
- लिख् + क्त्वा
 - कथ् + तुमुन् ^{कथितुम्}
 - चतुरा - बालिका
 - कृष्णः - सर्पः
 - नीलम् - कमलम्
- g) धातुरूपाणि वर्णयत।
- लेखिष्यामः
 - अकथयत्
 - जायते
 - वर्धस्व
 - पश्यतु

CAB0100067611202

- h) अधोदत्ते रेखाङ्कितानां पदानां कारक संबंध विशदीकृत्वा निश्चयीकृत्वा तदनुसृत्य पदानां अर्थ लिखतु।
- ब्राह्मे मुहुर्ते उत्तिष्ठेत् स्वस्थः।
 - दोषाः कोष्ठात् शाखास्थिमर्माणि यान्ति।
 - रोगी औषधेन स्वास्थ्यं लभते।
 - स्वस्थः नरः नित्यम् अभ्यङ्गम् आचरेत्।
 - वैद्यः रूग्णाय औषधं ददाति।

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न : (Long Answer Questions)

[4 × 10 = 40]

- a) उचितं शब्दरूपं विलिख्य वाक्ये योजयेत्।
- अग्नि (इकारान्त पुल्लिङ्ग) चतुर्थी एकवचन
 - अस्मद् (सर्वनाम) षष्ठी एकवचन
 - स्त्रोतस् (स्कारान्त नपु.) प्रथमा बहुवचन *स्त्रीनां*
 - पितृ (ऋ कारान्त पुल्लिङ्ग) पंचमी एकवचन
 - भानु (उकारान्त पुल्लिङ्ग) तृतीया एकवचन
- b) अधोदत्तेषु समस्तपदानां विग्रहवाक्यं समस्तपदम् वा समासनाम्ना सह लिखत।
- माता च पिता च
 - कोष्ठगतः
 - दिने दिने
 - कुम्भकारः
 - पंचगङ्गम्
- c) अधोदत्तैः सन्धिं छित्वा वा योजयित्वा सन्धिः सूत्रम् च लिखत।
- अष्टौ + अङ्गानि।
 - महौषधीः
 - सद् + जनः *सज्जन*
 - इत्युक्तम्
 - प्रति + एक

CAB0100067611202

d) अ) अधेदत्तस्थ धातोः प्रत्ययरूपाणि लिखत।

i) लिख् + शतृ

ii) वद् + क्त्वा

iii) रच् + तुमुन्

iv) मन् + अनीयर्

मनीय

स्त्रीय

v) लभ् + शानच्

ब) प्रयोगं विपरितमयम्।

i) ब्राह्मणः पुस्तकानि नयति।

ii) तेन फलं खादते।

आद्यपदे

नर्तक्य

iii) जनाः हसन्ति।

→

श्रुत्य श्रुत्य

iv) देवदत्तः वेदं पठति।

→

श्रुत्य श्रुत्य

v) वैद्येन औषधं दीयते।

→

नर्तक्य

नर्तक्य

